

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МІЖНАРОДНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ПРАВА ТА ЕКОНОМІКИ
КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ І МІЖНАРОДНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Голова приймальної комісії
Міжнародного гуманітарного університету,
професор

Костянтин ГРОМОВЕНКО
(прізвище та ініціали)

7 » квітня 2023 року

ПРОГРАМА
ДОДАТКОВОГО ФАХОВОГО ВИПРОБУВАННЯ
ДЛЯ ЗДОБУТТЯ ДРУГОГО (МАГІСТЕРСЬКОГО) РІВНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ
НА ОСНОВІ РАНІШЕ ЗДОБУТОГО ОСВІТНЬОГО РІВНЯ ВИЩОЇ
ОСВІТИ ПЕРШИЙ (БАКАЛАВРСЬКИЙ), ДРУГИЙ (МАГІСТЕРСЬКИЙ) ТА
СТУПЕНЯ СПЕЦІАЛІСТА

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ

29 Міжнародні відносини
(шифр та назва галузі знань)

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ

292 Міжнародні економічні відносини
(шифр та назва спеціальності)

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

Міжнародні економічні відносини
(назва освітньої програми)

Розглянуто та схвалено на засіданні Вченої ради
Міжнародного гуманітарного університету
протокол № «6/1» від «07» квітня 2023 р.

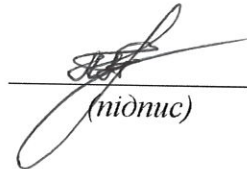
*Введено в дію наказом Міжнародного гуманітарного університету
№ 574 а від 7 квітня 2023 р.*

Одеса – 2023

Програма додаткового фахового випробування для здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти за освітньою програмою «Міжнародні економічні відносини» зі спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини».

Розробники:

професор кафедри економіки і міжнародних економічних відносин
д.е.н., проф. Потьомкін Л.М.

(підпис)

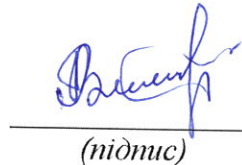
Леонід ПОТЬОМКІН

Завідувачка кафедрою економіки і міжнародних економічних відносин,
к.е.н., доц. Нестерова К.С.

(підпис)

Катерина НЕСТЕРОВА

доцент кафедри економіки і міжнародних економічних відносин,
к.е.н., доц. Зеркіна О.О.

(підпис)

Оксана ЗЕРКІНА

Схвалено на засіданні кафедри економіки і міжнародних економічних відносин, протокол № «9» від «28» березня 2023 р.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Особи, які раніше здобули освітній рівень вищої освіти перший (бакалаврський), другий (магістерський) та ступінь спеціаліста за іншою спеціальністю, для перехресного вступу беруть участь у конкурсі за результатами вступних випробувань.

Мета додаткового фахового випробування – перевірка достатньої якості знань, умінь та навичок для подальшого навчання за освітньою програмою другого (магістерського) рівня вищої освіти.

Завдання додаткового фахового випробування: виявити необхідний рівень навичок та умінь застосовувати інтегральні знання програмного матеріалу дисциплін відповідної спеціальності.

На додаткове фахове випробування виносяться питання з наступних дисциплін:

1. Транснаціональні корпорації.
2. Діяльність міжнародних економічних організацій.

Організація додаткового фахового випробування здійснюється відповідно до Правил прийому до Міжнародного гуманітарного університету.

Програма додаткового фахового випробування для здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти на основі раніше здобутого освітнього рівня вищої освіти перший (бакалаврський), другий (магістерський) та ступеня спеціаліста відповідає програмі предметного тесту з економіки та міжнародної економіки єдиного фахового вступного випробування для вступу на навчання для здобуття ступеня магістра, відповідно до наказу Міністерства освіти та науки України № 153 від 11.02.2022 р.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ВИПРОБУВАННЯ Транснаціональні корпорації

1. Історія виникнення та розвиток ТНК.
2. Поняття, визначальні риси ТНК.
3. Форми виходу підприємства на зовнішній ринок. Показники транснаціоналізації бізнесу.
4. Сучасний стан транснаціоналізації світової економіки.
5. Ост-Індська компанія як прообраз ТНК.
6. Антиглобалізм та його вплив на діяльність ТНК.
7. Теорія ринкової влади.
8. Теорія інтерналізації.
9. Теорія міжнародної конкурентоспроможності.
10. OLI-підхід.
11. Біхейвіористська теорія.
12. Типи організаційних форм ТНК.
13. Американські ТНК.
14. Європейські ТНК.

15. Азійські ТНК.
16. ТНК в Україні.
17. Проблема соціальної відповідальності ТНК. Кодекс поведінки ТНК.
18. Проблема взаємовідносин ТНК з державами.
19. Особливості наддержавного регулювання ТНК.
20. Вплив ТНК на економіку приймаючих країн.
21. Характеристика М&А ТНК.
22. Роль ТНК в МПП.
23. Особливості інвестування ТНК.
24. Внутрішньофірмова торгівля ТНК.
25. Бюджетування та планування ТНК.
26. ТНК і вплив на світову політику.
27. ТНК і проблема забруднення навколишнього середовища.
28. Мережеві ТНК.
29. Міжнародні конфлікти і роль ТНК.
30. ТНК і ВПК.
31. Витрати виробництва ТНК.
32. Цінові стратегії ТНК.
33. Трансфертне ціноутворення.
34. Цінова дискримінація в умовах ТНК.
35. Управління прибутком ТНК (теорії прибутку, децентралізовані центри прибутку ТНК, репатриація прибутку).
36. Бюджетування діяльності ТНК (оцінка вартості капіталу ТНК, міжнародні проекти ТНК, оцінка проектних ризиків).
37. Міжнародний життєвий цикл товару і його вплив на маркетингові стратегії ТНК.
38. Особливості запровадження маркетингових стратегій у діяльності ТНК країн, що розвиваються.
39. Середовище фінансової діяльності ТНК.
40. Пряме іноземне інвестування як спосіб ухилення від сплати податків.
41. Діяльність ТНК в Україні.
42. Валютно-фінансове середовище діяльності ТНК.
43. Вплив динаміки валютних курсів на функціонування ТНК.
44. Управління валютними ризиками в ТНК.
45. Роль ТНК у розвитку світового фінансового ринку.

Діяльність міжнародних економічних організацій

1. Поняття «міжнародна організація». Риси, властиві міжнародним організаціям.
2. Фактори, передумови та причини виникнення міжнародних організацій.

3. Етапи розвитку міжнародних організацій.
4. Класифікація міжнародних організацій.
5. Міжнародні конференції та параорганізації.
6. Причини формування ООН.
7. Структура, цілі та функції ООН. Статут ООН.
9. Характеристика головних органів ООН.
10. Характеристика спеціалізованих органів ООН (ЮНЕСКО, ВООЗ, МОП).
11. Програми, фонди та структури ООН (ПРООН, ЮНКТАД, ЮНІСЕФ, УНП ООН, ООН-Хабітат).
12. Аналіз ефективності функціонування ООН. Проблема реформування ООН. Перспективи розвитку ООН.
13. Роль регіональних та міжрегіональних міжурядових організацій загальної компетенції у міжнародних відносинах.
14. Ліга арабських держав: історія створення, цілі, завдання, структура, проблеми та напрямки реформування.
15. Організація американських держав (ОАД). Історія інтеграційних процесів між американськими країнами. Статут ОАД, цілі, основні напрямки діяльності.
16. Організація з безпеки та співробітництва у Європі (ОБСЄ).
17. Роль регіональних та міжрегіональних міжурядових організацій спеціальної компетенції у міжнародних відносинах (ЄС, ПАСЕ, інтеграційні об'єднання Азії, Латинської Америки)
18. Поняття міжнародної неурядової організації та її співробітництво з національними державами.
19. Спеціалізовані міжнародні неурядові організації (гуманітарні, екологічні, наукові)
20. Міждержавні параорганізації (Група восьми, Група двадцяти, Паризький клуб кредиторів) та їх роль у міжнародних відносинах.
21. Більдербергський клуб, Римський клуб, Лондонський клуб як недержавні параорганізації.
22. Міжнародні регулярні форуми – особливий тип параорганізацій. Всесвітній економічний форум.
23. Значення СОТ в світовій економіці. Структура, цілі та функції СОТ.
24. Характеристика цілей, функцій, механізму функціонування МВФ. Склад і структура МВФ.
26. Аналіз кредитної політики МВФ. Досягнення і результати діяльності за останні роки МВФ.
27. Головні проблеми функціонування МВФ. Необхідність реформування МВФ та перспективи розвитку.
28. Аналіз співробітництва МВФ з Україною.
29. Характеристика групи Світового Банку. Структура та головні органи Світового Банку. МБРР. МАР. МФК. МАГІ.

30. Банк міжнародних розрахунків. Цілі, функції, склад та структура Банку. Перспективи розвитку Банку міжнародних розрахунків. Співробітництво Банку міжнародних розрахунків з Україною.
31. Історія формування європейської інтеграції. Базові договори. Країни-члени. Головні інститути ЄС.
32. АТЕС: цілі, структура, проблеми функціонування.
33. Аналіз ефективності діяльності АТЕС. Перспективи розвитку АТЕС. Вплив АТЕС на економіку країн-членів.
34. Характеристика принципів, складу, структури АСЕАН.
35. Досягнення і результати діяльності останніх років АСЕАН.
36. Вплив АСЕАН на економіку країн-членів.
37. Характеристика «Плану Коломбо»: цілі, функції, склад.
38. Учасники, цілі та структура НАФТА. Перспективи розвитку НАФТА. USMCA.
42. Вплив діяльності USMCA на економіку країн-членів.
43. Принципи, цілі та структура КАРІКОМ.
44. Головні проблеми і перспективи розвитку організації. МЕРКОСУР: рік формування, учасники, цілі, структура.
45. СНД: рік формування, склад, цілі. Структура та головні органи СНД. ОЧЕС. Участь України.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВСТУПНИКІВ НА ДОДАТКОВОМУ ФАХОВОМУ ВИПРОБУВАННІ

Час ознайомлення з тестовим завданням та відповідями на нього обмежений 120 хвилинами. Тестове завдання складається з двадцяти тестових питань українською мовою. На кожне з питань в тестовому завданні є чотири відповіді, одна з яких є вірною. Правильна відповідь на кожне з двадцяти питань тестового завдання оцінюється в 10 балів, неправильна відповідь – 0 балів. Максимальна кількість балів, яку можна отримати – 200.

Оцінювання завдань здійснюється також у відповідності до європейських стандартів за такою шкалою:

- «відмінно» - 100%-90% правильно виконаних завдань
- «дуже добре» - 89%-80% правильно виконаних завдань
- «добре» - 79%-70% правильно виконаних завдань
- «задовільно» - 69%-60% правильно виконаних завдань
- «задовільно» - 59%-50% правильно виконаних завдань
- «незадовільно» - менше ніж 50% правильно виконаних завдань

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою
	для фахового вступного випробування
180-200	відмінно
160-179	дуже добре
150-159	добре
130-149	задовільно
100-129	достатньо
55-99	незадовільно з можливістю повторної здачі семестрового контролю
0-54	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням залікового кредиту

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Транснаціональні корпорації

Основна:

1. Войтко С. В., Гавриш О. А., Корогодова О. О., Моїсеєнко Т. Є. Транснаціональні корпорації: навчальний посібник/ МОН України, Національний технічний ун-т України "Київський політехнічний інст ім. Ігоря Сікорського". Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2016. 208 с.
2. Транснаціональні корпорації: особливості інвестиційної діяльності: навчальний посібник/ Якубовський С.О., Козак Ю.Г., Логвінова Н.С. ред.; МОН. 2-ге вид .перероб. і доп. Київ: Центр учбової літератури, 2011. 472 с.
3. Транснаціональні корпорації. Навч посіб. Давидова І.О., Величко К.Ю., Печенка О.І. Харків: Видавництво «Форт», 2018. 175с.
4. Якубовський С. О., Козак Ю. Г., Логвінова Н. С., Барановська М. І. Транснаціональні корпорації: особливості інвестиційної діяльності: навчальний посібник/ МОН України. 2-ге вид., перероб. і допов. Київ: Центр учбової літ-ри, 2011. 472 с.
5. Рогач О.І. Транснаціональні корпорації у світовому господарстві. Монографія. К.: ВЦ «Київський університет». 2006. 150 с.

Додаткова:

1. Карамбович І. ТНК у системі світового господарства. Київ, 2008. 36 с.
2. Михайлишин Л. І. Транснаціоналізація світової економіки: інноваційний аспект : монографія. Вінниця : ДонНУ, 2016. 314 с.
3. Транснаціоналізація світової економіки : навчальний посібник / Е.М. Лимонова, С.В. Кузьмінов, Г.Я. Глуха, І.С. Шкура. Дніпро: Університет імені Альфреда Нобеля, 2019. 137 с.
4. Транснаціональні корпорації : навчальний посібник/ І.О. Давидова, К.Ю. Величко, О.І. Печенка. Харків: Видавництво «Форт», 2018. 175с.

Діяльність міжнародних економічних організацій

Основна:

1. Голиков А. П., Гасім С. В., Журавльов О. В. Міжнародні організації: навчальний посібник. Харків: ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2014. 120 с.
2. Міжнародні організації. Кредитно-модульний курс.: 3-ге вид. перероб. та доп. Навч. посібн. / За ред. Козака Ю. Г., Ковалевського В. В., Логвінової Н. С. К.: Центр учбової літератури, 2018. 344 с.
3. Міжнародні організації : навч. посіб.; укладачі: Т.В. Андросова, О.В. Кот, В.О. Козуб; вид. 2-ге, перероб. та доп. Х. : ХДУХТ, 2018. 235 с.

4. Мокій А. І., Яхно Т. П., Бабець І. Г. Міжнародні організації: навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2011. 280 с.
5. Стройко Т.В. Міжнародні організації: навч. Посібник. К.: Кондор-Видавництво, 2018. 250 с.
6. Тараненко Г. Г. Міжнародні організації : навч. посіб. Київ : Київський міжнародний університет, 2017. 135 с.

Додаткова:

1. Колосова В.П. Фінанси міжнародних інституцій в Україні : монографія / В.П. Колосова. Київ : Київ. нац. торг. екон. ун-т, 2016. 504 с.
2. Куцик П. О. Глобальна економіка: принципи становлення, функціонування, регулювання та розвитку: монографія/ П. О. Куцик, О. І. Ковтун, Г. І. Башнянин. Львів: Видавництво ЛКА, 2015. 594 с.
3. Кучик О. Еволюція поняття міжнародної організації: теоретико-методологічний аспект. *Вісник Львівського ун-ту*. Серія міжнародні відносини. 2012. Вип. 30. С. 24–32.
4. Кучик О. Еволюція поняття міжнародної організації: теоретико-методологічний аспект. *Вісник Львівського ун-ту*. Серія міжнародні відносини. 2012. Вип. 30. С. 24–32.
5. Міжнародні організації: кредитно-модульний курс: навчально-методичний посібник. Під ред. Т. В. Андросової. Харків: ХДУХТ. 2013. 145 с.
6. Світові інтеграційні процеси в умовах трансформації міжнародних систем : навч. посіб. / [К. І. Грищенко та ін.] ; за концепцією та наук. ред. проф. Л. Д. Чекаленко ; Дип. акад. України при М-ві закордон. справ України. К. : Дип. акад. України при МЗС України, 2013. 624 с.
7. Скрипник О. М. Історія міжнародних організацій. навч. посіб. Умань: ПП Жовтий О.О., 2011. 226 с.
8. Офіційний сайт ООН. URL: <http://www.un.org>.
9. Офіційний сайт ЮНЕСКО. URL: <http://www.unesco.org>.
10. Офіційний сайт Організації з Безпеки та Співробітництва в Європі. URL: <http://www.osce.org>.
11. Офіційний сайт Ради Європи. URL: <http://www.coe.int>.
12. Офіційний сайт Європейського Союзу. URL: <http://europa.eu>.
13. Офіційний сайт Організації Договору про колективну безпеку. URL: <http://www.dkb.gov.ru>.
14. Офіційний сайт НАТО. URL: <http://www.nato.int>.
15. Офіційний сайт Світової організації торгівлі. URL: <http://www.wto.org>.
16. Офіційний сайт Європейського банку реконструкції та розвитку. URL: <http://www.ebrd.com>.
17. Офіційний сайт Міжнародного валютного фонду. URL: <http://www.imf.org>.
18. Офіційний сайт Світового банку. URL: <http://www.worldbank.org>.

19. Представництво Організації Об'єднаних Націй в Україні. URL: <http://www.un.org.ua>.
20. Офіс Ради Європи в Україні. URL: <http://www.coe.kiev.ua>.
21. Україна – НАТО. URL: <http://www.ukraine-nato.gov.ua>.